

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.318.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na interpelację nr 17331 Pani Posłanki Iwony Marii Kozłowskiej, w sprawie zakończenia programu "Wypożyczalni technologii wspomagających dla osób z niepełnosprawnościami" realizowanego przez PFRON, po otrzymaniu stanowiska Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

W momencie uruchomienia Wypożyczalni technologii wspomagających dla osób z niepełnosprawnościami w 2023 roku realizatorzy programu, tj. PFRON i Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych (RARS) uzgodniły, że umowy o wypożyczenie technologii wspomagających z beneficjentami będą zawierane maksymalnie na okres trzech lat. Zapis ten funkcjonował w umowach do roku 2025.

W grudniu 2024 r. RARS wypowiedziała umowę świadczenia usług logistycznych zawartą z PFRON zachowując 12 miesięczny okres wypowiedzenia. Od stycznia 2025 r. przez kilka miesięcy trwały negocjacje pomiędzy PFRON i agencją, przedmiotem których było kontynuowanie współpracy przy realizacji ww. programu. Jednym z oczekiwań agencji było określenie jego ram czasowych. Datę graniczną jego realizacji ustalono na 31 grudnia br.

Zmiany do programu wprowadzono uchwałą nr 3/2025 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 19 marca 2025 r. Od tej daty wszystkie umowy z Beneficjentami zawierane w 2025 r. podpisywano na czas określony, na okres trwający nie dłużej niż do 31 grudnia 2026 roku (rozdział 13 ust. 4).

Pomimo prowadzonych przez PFRON dalszych negocjacji z RARS, uchwałą nr 14/2025 Rady Nadzorczej funduszu z dnia 30 października 2025 roku, program został zamknięty 31 grudnia 2025 roku, czyli z dniem zakończenia umowy z Agencją. PFRON nie miał podstaw prawnych, aby samodzielnie realizować program, ponieważ większość technologii udostępnionych w ramach rezerwy strategicznej stanowiły wyroby medyczne, których wypożyczanie wymaga uprawnień dystrybutora wyrobów medycznych, jakimi dysponowała wyłącznie agencja.

Ze względu na troskę o osoby z niepełnosprawnościami korzystające z technologii wspomagających (na koniec 2025 r. aktywnych było około 1800 umów) i chęć zapewnienia im możliwości jak najdłuższego korzystania z tych rozwiązań, PFRON porozumiał się z agencją w sprawie procesu wygaszania programu oraz dokończenia realizacji wskazanych umów. W konsekwencji uchwałą nr 15/2025 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 23 grudnia 2025 r. w programie „Wypożyczalnia technologii wspomagających dla osób z niepełnosprawnościami” wprowadzono tzw. okres przejściowy, rozciągający się na rok 2026.

Na potrzeby wygaszania programu i zakończenia aktywnych umów zawarto nową umowę z RARS, w której w jednym z zapisów określono 30 września 2026 r. jako ostateczny termin do przedłużenia umów kończących się w br., w trakcie trwania okresu przejściowego

(paragraf 5 ust. 2 umowy: „W przypadku umów wypożyczenia kończących się w trakcie 2026 roku i deklaracji chęci przedłużenia tych umów przez Beneficjentów, Fundusz oświadcza, że umowy wypożyczenia mogą być przedłużane (aneksowane) jedynie do dnia 30 września 2026 r.”). Postanowienie to stanowiło warunek sine qua non postawiony przez RARS. Termin został określony przez agencję jako czas niezbędny na realizację pozostałych niezbędnych czynności logistycznych w czasie trwania umowy z PFRON, takich jak m.in. odbiór sprzętu, przeprowadzenie serwisu powrotnego i ewentualnych napraw, przekazanie do Funduszu informacji o zwrocie kaucji itp.

Pomimo zakończenia programu nieprzerwanie podejmowano wszelkie działania zmierzające do należytego zabezpieczenia technologii stanowiących majątek Skarbu Państwa oraz ich wykorzystania zgodnie z celem, na który zostały nabyte. W związku z zaistnieniem nowej perspektywy prawnej i uzgodnieniem wspólnego stanowiska pomiędzy dotychczasowymi realizatorami programu „Wypożyczalnia technologii wspomagających dla osób z niepełnosprawnościami” powstała możliwość jego ponownego uruchomienia. Od marca do maja br. zorganizowano szereg spotkań konsultacyjnych na szczeblu ministerialnym z udziałem przedstawicieli Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz kierownictwa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych. Ich efektem było złożenie komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (nr RPW/18560/2026 z dnia 28 maja br., którego wnioskodawcami są osoby wchodzące w skład Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Wskazana zmiana prawna dotyczy stworzenia odrębnej, szczególnej podstawy prawnej umożliwiającej PFRON nieodpłatne przekazywanie osobom z niepełnosprawnościami oraz rodzinom takich osób środków materialnych i niematerialnych pochodzących z rezerw strategicznych, udostępnionych PFRON w celu realizacji programów.

Potwierdzeniem ustaleń dokonanych w ramach konsultacji z przedstawicielami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych jest stanowisko Agencji wyrażone w piśmie nr BAZw.070.13.2026 z 29 maja br., dotyczące gotowości kontynuowania przez nią współpracy w zakresie ponownego uruchomienia wypożyczalni dla określonego rodzaju asortymentu.

Wprowadzenie uzgodnionych zmian jest kluczowe dla zabezpieczenia majątku Skarbu Państwa, umożliwia bowiem nie tylko rozdysponowanie technologii przez PFRON na rzecz osób indywidualnych, ale też stwarza RARS możliwość podejmowania dodatkowych czynności związanych z przekazywaniem rezerwy w sposób niewynikający z obowiązujących obecnie przepisów o rezerwach strategicznych.

Projektowane zmiany ustawowe stanowią wyraz odpowiedzialności państwa za właściwe, efektywne i zgodne z interesem publicznym zarządzanie majątkiem Skarbu Państwa, umożliwiając jego racjonalne i organizacyjnie sprawne wykorzystanie na rzecz osób najbardziej potrzebujących.

Ponowne uruchomienie wypożyczalni jest rozwiązaniem racjonalnym i efektywnym kosztowo. Instytucje realizujące program dysponują obecnie kompletną, wcześniej sfinansowaną infrastrukturą operacyjną, obejmującą systemy informatyczne (PUE RARS oraz SOW), wypracowane procedury, zaplecze logistyczne oraz doświadczenie kadrowe. Pozwala to na szybkie i bezpieczne wznowienie działalności bez konieczności ponoszenia dodatkowych nakładów finansowych.

Zarząd PFRON 3 czerwca br. przyjął uchwałę nr 45/2026 w sprawie skierowania do Rady Nadzorczej wniosku o wprowadzenie zmian w programie „Wypożyczalnia technologii wspomagających dla osób z niepełnosprawnością”. Po podjęciu stosownej uchwały przez Radę Nadzorczą program zostanie ponownie uruchomiony. Obowiązujące umowy będą mogły być wówczas przedłużane z możliwością nieodpłatnego przekazania technologii na własność – po wprowadzeniu odpowiednich zmian legislacyjnych. Równolegle realizowane będą nowe wnioski o wypożyczenie technologii - z analogiczną perspektywą prawną dotyczącą ich przyszłej własności.

Informuję, że według stanu na 22 maja br. liczba aktywnych umów wynosiła 1776, co oznacza, że tyle egzemplarzy technologii znajduje się u beneficjentów. Niemniej, po ewentualnym przyjęciu programu przez Radę Nadzorczą PFRON wszystkie umowy będą mogły być kontynuowane.

Uwzględniając stan prawny na 5 czerwca br. zarówno obowiązujące jak i proponowane zapisy programowe nie przewidują świadczenia serwisu i naprawy urządzeń przez Agencję. Beneficjenci mogą dokonywać ewentualnych napraw we własnym zakresie lub zdecydować o rezygnacji z dalszego wypożyczania wymagającego ich sprzętu. Należy jednak podkreślić, że procedowane zmiany legislacyjne zmierzają do umożliwienia nieodpłatnego przekazania technologii na własność osobom z nich korzystającym. Jest to rozwiązanie szczególnie korzystne dla osób korzystających z programu, ponieważ w dłuższej perspektywie zapewnia im trwałą i stabilny dostęp do niezbędnych technologii wspomagających, a tym samym ogranicza konieczność ubiegania się o dodatkowe wsparcie finansowe.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Maja Nowak
Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/